

ЗАКЛЮЧИТЕЛЕН ДОКУМЕНТ

от дискусия на тема „СРЕДНОТО ОБРАЗОВАНИЕ ПРЕЗ ПОГЛЕДА НА УНИВЕРСИТЕТСКИТЕ ПРЕПОДАВАТЕЛИ ОТ ОБЛАСТТА НА ПЕДАГОГИКАТА И ПЕДАГОГИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО .....: ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВО ИЛИ НЕОБХОДИМОСТ“

проведена в рамките на **НАЦИОНАЛЕН ФОРУМ в СУ „ СВЕТИ КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“**
под патронажа на **2-жа Меглена КУНЕВА** – вицепремиер по координация на европейските политики и институционалните въпроси и **министър на образованието и науката**

Академичната общност, представена от **ректори, декани, ръководители катедри от СУ, ПУ, ВТУ, ЮЗУ, ШУ, РУ, ТрУ, БУ, БСУ, НМА, НСА, ТУ-София-МФ, ИПФ и представители на ВОИ-КНСБ от висшите училища, БАН, както и отговорните ръководители от МОН** приемат, че **ВИСШЕТО ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКАТА са мащабни, сложни, трудни, конкурентни и специфични среди, които изискват отговорно държавно и обществено отношение и големи текущи инвестиции**. България изостава значително в изграждане на икономиката и обществото на знанието, което дава основание да се обобща: **инвестициите в човешкия ресурс са недостатъчни**; висшистите с подходяща квалификация за нуждите на общността и трудовия пазар са недостатъчни; участието в процеса на учене през целия живот е недостатъчно.

В системата на предучилищното и училищното образование акцентът на нашата среща се основава на националната стратегия за учене през целия живот (НСУЦЖ). Тя определя стратегическата рамка на държавната политика за образование и обучение в периода 2014 -2020 г., насочена към постигането на европейската цел за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж. Стратегията работи с определението за учене през целия живот, използвано в Меморандума на европейската комисия за УЦЖ (2000), а именно: “това е всяка дейност за учене, предприемана през целия живот за подобряване на знанията, уменията и компетентностите”. Отличителен белег на българската стратегия за учене през целия живот е интегралният подход, като по този начин се обхващат всички области на ученето. Документът е адресиран до предучилищното образование, общото училищно образование, професионалното образование и обучение, висшето образование, продължаващото обучение на възрастни, валидирането на резултати от неформално обучение и самостоятелно учене. Стратегията работи по посока на очакването ученето през целия живот да бъде признато и подкрепено от политиката на правителството и от всички заинтересовани страни като ръководен принцип за предлагане на образованието в национален контекст. Съпътстващи национални документи са: “Стратегия за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система“ (2013-2020), „Национална стратегия за насърчаване и повишаване на грамотността“ (2014-2020), “Стратегия за ефективно прилагане на информационни и комуникационни технологии в образованието и науката на Република България“ (2014-2020), „Стратегия за развитие на професионалното образование и обучение в Република България за периода 2015-2020“, “Национална стратегия за развитие на педагогическите кадри“, „Национална стратегия за интегриране на ромите“ (2012-2020) и респективно „Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства» (2015-2020).

Важността на дискутираните парадигми и целеполагащи становища относно разработването и внедряването на държавните образователни стандарти в системата на предучилищното и училищното образование предопределят днешният форум да приеме заключителен документ в следните направления:

❖ Първо: по целеполагане и координация на държавните образователни стандарти /по ЗПУО/

Отчитайки всички елементи на внедряването на държавните образователни стандарти в системата на предучилищното и училищното образование, участниците изразяват следните **ПРЕПОРЪКИ И ВОЛЯ ЗА ПРЕДСТОЯЩИ ДЕЙСТВИЯ** :

1. Внасяне на поредица от предложения за съблюдаване на условията за въвеждане на държавните образователни стандарти, които да се основават на следните етапи:

верификация;

Софийски университет „Свети Климент Охридски“
Национален браншов синдикат „Висше образование и наука“-КНСБ
Консултативен съвет по педагогика, 03 юни 2016 година

- информиране;
  - квалификация на педагогическите специалисти;
  - прилагане и мониторинг;
  - разработване на количествени и качествени индикатори за мониторинг, отчитане на резултатите от внедряването на държавните образователни стандарти;
  - усъвършенстване на тези стандарти с оглед на получените образователни резултати.
2. Изразяват подкрепа за конституиране на орган по оценка и приемане на държавните образователни стандарти, състоящ се от паритетен брой представители на преподаватели от висшите училища, както и на администрацията /държавна и общинска/, директори и учители.
  3. Активно съдействие и участие в осъществяване на квалификация на педагогическите специалисти по държавните образователни стандарти в съответствие със Закона за предучилищното и училищно образование, във връзка с функционирането на ефективна система за оценяване и поддържане качеството на обучението във висшите училища и подобряване на качеството на висшето образование в интерес на студентите и успешната им реализация като учители и други педагогически специалисти.
  4. Спазване на процедурата на Обществения съвет към МОН и участие при обсъждане на държавните образователни стандарти в системата на предучилищното и училищното образование.

❖ Второ: по държавните образователни стандарти по Закона за предучилищното и училищното образование

1. Участие на преподаватели от висшите училища в оперативния състав на работни групи по профила на тяхната експертиза за разработване на държавните образователни стандарти.
2. Изразява подкрепа за включване на предучилищното образование в държавния образователен стандарт по „Гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование“ и цялостното му усъвършенстване в съответствие с гореспоменатите европейски препоръчителни и директивни документи и ЗПУО.
3. Участие при коригиране и преразглеждане на държавния образователен стандарт по „Предучилищно образование“ в съдържателен и във формален план.
4. Съдействие за усъвършенстване и допълнение на държавен образователен стандарт „За статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.
5. Работа по коригиране и допълнение на държавния образователен стандарт за „Оценяване на резултатите от обучението на учениците“ с активното участие на водещите експерти от университетските среди.
6. Съдействие при конкретизиране на изискванията от държавния образователен стандарт „Познавателни книжки, учебници и учебни помагала“ чрез разработване на експертни карти за оценяване на познавателните книжки, учебници и учебни помагала.

За социалните партньори ключовите думи за последните години са - *модернизиране на националните политики и постигането на конкретни успехи в прилагането на реформите във висшите училища така, че да се отговори на предизвикателствата и възможностите, свързани с глобализация, технологично развитие, нови образователни източници и нов тип учене, ориентирано към потребностите на пазара на труда.*

Необходимо е социалните партньори, в единство и диалог, да продължат своята активна работа за отстояване на принципите в образователния сектор с цел осигуряване и съхраняване на устойчивото развитие и стабилност на обучаващите се и работещите в най-голямата социална система.